

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

N:o 49.

Götheborgsffe

S p i o n e n.

Lördagen, den 3 December 1708.

Sanseende til de nyligen på Trycket utkomna Handlingar i et Utsöknings-Mål, imellan Herr Directeuren John Wilson, och Herrar Handelsmännen George Bekkenden och Compagnie Sötkander, samt Herr Supercargueuren Ulric Martin Balfinson swarande; hwaruti et af mig från Engelskan öfversatt talesätt: nämligen jointly and severally, på Latin: conjunctim & separatim; på Fransöska: conjointement & separement, skal hafwa förordfakat någon tvetydighet eller tviflighet uti förenämnda Mål; finner jag mig förbunden, at öfwenwäl min Förklaring däröfver på Trycket offentligent utgifwa, samt densamma det Allmännas dom och skärskådande behörigen underkasta: nämligen jointly, samtelligen eller samfält, kommer af ordet, to join, jungere, joindre, sammansoga, och severally, har sit ursprung af ordet: to sever, separare, separer, atskilja; fölgakteligen bety-

Ecc

da

da jointly and severally, efter orden: samteligen och särskilt, eller hwar för sig.

Såsom jag nu uti min Ed förbundet mig, til at så mycket mögeligt är, följa orden, har jag det äfwenwål bordt göra, och tyckes mig, fast jag ej är Jurist, at när de Herrar, som Bodmerie's Brestven underteknad, sig däruti förbundet, til at samteligen, och hwar för sig särskilt betala NB. heka den d' ruti förskrefna summan; måste samteligen och hwar för sig, hafwa samma bemärkelse, som en för bägge och bägge för en, uti hwilken mening det i alla Cautions- Skrifter i synnerhet bör tagas; ty då blifwer bägge för en, jointly, och en för bägge severally. Desutan finner jag ock et, som mig tyckes, märkeligt fel uti den trykta Öfversättningen; ty i ställe för samteligen och hwar för sig, som min Öfversättning löder; conjunctim & separatim, hwilka äro tvåanne adverbis, blifwer därutaf tvåanne adjectiva: samtelige och hwar för sig: conjuncti & separati.

För öfrigt betingar jag på mit samwete: at jag, under de 18 Åren, som jag här i Götteborg, utan anslagen lön, föräratat Translatoris Publici syssa, efter bästa wett och med all öwäldughet sökt tjena hwar och en.

Swad återstår således mer för mig, än at ödmjukeligen tacka den Högädle Magistraten s. h. det Allmänna, för det förtroende, de hitintills behagat bysa til mina Öfversättningar, och
at

at affåga mig nu, i anseende til mina tiltagande är, en så beqväm tillgång; därest framdeles igenom min åtgärd, flera dylika förmenta öresdor skulle åstadkommas.

Slutligen hvad den mig gifna titel af bördig Fransos angår, så tycker jag mig oför gripeligen kunna säga: at många wälfrågda de Män uti Sveriges Rike, med lika Kål, kunna kallas bördige Fransoser, Ängeländare, och Tysskar, och likväl icke allenast tiltro sig, utan ock i sjelfwa werket hafwa äfwen så mycket insigt uti Swenska Språket, som en in född Swensk, hwilket jag ock werkeligen är, och Götheborg min födelseort; men wil där före ej tro mig vara klokar: än alla andra, utan lemnar härmed saken, som förut sagt är, under det Allmännas ompröfwande.

Peter C. Des Reaux.

Ingen Ingen Course ännu, min Läsare! jag beklagar at han löper undan både min och andres upmärksamhet. Jag är öfwerlyad om at det almänna gernat skulle se denne Götheborgske rymningen upstått; men, ehuru jag är Espion, har min möda, på någon tid warit såfång. Undra inter härpå! Götheborg lär ej hafwa Remittenter, och hwarföre skulle det då hafwa Course.

Herrar Maklare weta, på flere påstdagar
Ecc 2 af

af ingen, och detta är alt hwad jag kan upfä-
 ta. Efter jag nämmer Coursen, hoppas jag,
 min Läsare! med dit goda minne, få omtala
 en besvänerlig dröm, jag nyligen haft: Jag
 tyckte mig, från längre tider tillbaka, hafwa
 känt Coursen: gubben skakade, för någon tid
 sedan, i en hetlig feber, och yrade jännerligen;
 gick likväl rak, samt alltid nått och snygt klädd,
 och såg ut som en Brudgumme. Man fann
 den fara i hwilken Sjuklingen war, och man
 war mon om hans räddning. Medici insun-
 no sig; men yran tiltog: ändteligen kom en
 försaren Läkare, och gubben bättrades hwar dag.
 Men det gamla ordspråket sannades: sjukdos
 men kommey som en ryttare, men tar affsed
 som en fotgångare. Feberen hade lagt sig;
 men någon yra eller caprice war qwar: under
 sjukdomen war Coursen ständigt hogtids-klädd;
 men, då han bättrades och blef frisk, war han
 aldrig ur nattrok och toflor.

Jag wakenade och skor = skrattade. Man
 ser häraf, min Wån! at ingen ting är orim-
 meligare än drömmar.

Stads Nyheter.

Inkomne äro Skepparne Siven Hansson
 ifrån Crofwoyl med barlast, William Jacklin
 ifrån Linn med dito.

Kyr

Kyrko-tidningar

I Domkyrko-Församlingen födde 3 Gosses och 2 Flickobarn. Döde Handelsmannen Herr Anders Ahberg, 37 år, af tårande sjukdom: Dyfka Ringkarlen Bengt Petterffons hustru, 50 år, af lungfot: Bagaren Måster Jacob Bruhns hustru, Ingeborg Lind, 52 år, af dito: Stadstimmermannen Nils Flinberg, 32 år, af dito: och et barn af okänd barnsjuka.

I Kronhus-Församlingen födde 5 barn. Wigde Grossmeds-Gefällen Anders Ulric Lehman och Jungfru Elisabeth Fyrback: Handlangaren Hindrich Lundgren och Enkan Brita Blomberg: Soldaten Peter Ernest och Pigan Anna Theresia Ploman. Döde en Soldat af ålderdoms svagheter, en Soldat af rödfot och 2 barn af kopper.

Framkommer til Catechismi-Förhör: Måndagen Stora Hammegatans Note. Tisdagen Köpmansgatans Note. Onsdagen Sillegatans Note. Torsdagen Kronhusgatans Note.

Rundgörelser.

Uti Skaraborgs Län, Wärofta Härad, Nykyrke och Habo Socknar, samt Jönköpings Län, Mo Härad och Bottnaryds Sockn är til salu, Nyfors stångjärns-hammare af 575 Skeppunds årligt privilegieradt smide, med Frälse-friheten inberåknad, tillika med Owenshults masugn, belägen 3 mil ifrån Ta-
 berg,

berg, hwarest egen malnigrufwa til detta bruk finnes: jämwäl finare och gröfre malntråger i fårr och mäsar i kring masugnen. Rysfors stångrens-hammare är belägen 2 och en half mil ifrån Jönköping, trefjerdedels mil ifrån Swenshults masugn, och 14 mil ifrån Götheborg: til denna egendom hör stora och lilla Falla Säterie, två hela hemman, samt Swenshults Ruskhåld, Krono-skatte med åtskilliga större och mindre torp, samt tre mjölkull-qvarnar, med två par stenar i hwarje qvarn, hwilka mala hela året igenom, såsom ock flera hemman, hwilka senare, Säteriet Falla och Swenshults Ruskhåld inberäknade, tillsammans utådra 6 och nio sextondels hemman Frälse, och i sju ottondels hemman Skatte- & krono, hwilka hafva tillräckelig skog och koltåkt, samt kunna utgöra nödigt arbete til hammare och masugn. Denna egendom kan i nuwarande tider årligen utådra en säker inkomst af 6457 Dal. 24 öre 5 mt. Den som är bågad at egendomen sig tilhandla, kan om des beskaffenhet och prisa närmare blifwa underrättad af Lagmannen Herr Niclas Brunjeansson i Götheborg, Großhandlaren Herr Johan Dreyer i Stockholm, Hofrätts-Rådet Herr Johan Gabriel Bildenschiöld i Jönköping, samt Egaren, Bergsrådet och Riddaren Herr Nils Westfelt, boende på Frås Säterie i Elfsborgs Län, belägit ungefär 1 och en sjerdedels mil, ifrån Rysfors hammare:

hammare: adressen til Egaren är på Jönkö-
ping och Årås.

Klockan 5 eftermiddagen, i morgon otta
dagar eller den 11 December upføres, på stora
Rådstugu-Salen, dels vocal, dels Instru-
mental Musique, under Hög-Musici Herr
Wesströms upseende, hwarvid nämde och
kände Virtuos, flera gånger, later höra sig
solo på violin. Billetter a 2 Dal. S:mt.
svcket finnas på Beursen, hos Herr Com-
missarien Etare, och hos Källaremästaren H.
Carnegie, äfwen som mid ingången til rummet
där Conserten hålles.

Åf Statbergiska Boktryckeriet äro utkomna
Frågor, synnerligen Landsbyhuden angående,
på hvilka begäres svar, til försärdigande af
Götheborgs Stifts Matrikel för år 1769.
Frågorna äro 123, Moraliska, Economiska och
Politiska, och utdelas utan betalning til dem
ät hvilka de äro stälde; men skulle det roa
någon annan at läsa dem, så kunna häftade
och skurna exemplar bekommas för 4 öre swcket
hos Bokbindaren Ekeroth, boende på Wall-
gatan.

I denna veckan är inkommet extra godt bords-
smör och mat-smör i sjerdingar och ättingar,
saltat stallöre-kött i hela och halfwa tunnor,
rökta skinkor, rött släsk i sidor, guld-saltat släsk
i sidor, samt flera sorter ost och insaltade ore-
tungor m. m., detta finnes emot billigt pris til
salu hos Handelsmannen H. Peter Bagge
juniro,

junior, boende uti H^{er} Elieser Bagges Hus
wid stora hamnen.

Nyligen inkomna. bokwete- och Forn-gryn,
årter, Skänst läder, samt Skänst Klippings-
hanskar finnes til köps hos Herr Olof Rom-
mel.

Den förr utsatta och kundgjorda terminen til
det wid lilla Kalfsund strandade Snow-skepp-
pet Loppet och des bärgade togwerks för-
säljande genom Auction har blifwit upstuten til
nästa Tisdag, som är den 6 Decemb., då det-
ta strandade Snow-skepp, med des bärgade
togwerk uppå denna Stadens Auctionskama-
re klockan 10 föremiddagen under offentligt
utrop til den mestbjudande kommer at säljas:
Kunnande förut Skepps-skräfvet wid lilla
Kalfsund, där det på lös grund ligger, och det
öfriga på Skepps-Wärkvet, Wiken, alla
förmiddagar beses. Görheborgs Rådhus
den 1 December 1768.

Borgmästare och Råd.

De som pränumererat på Fritänkaren kunna på Stak-
bergsska Boktryckeriet låta afhemta så många Numer, som
från Stockholm äro affända. Likaledes finnas där flera
Numer af Friprataren. Pontop. om Werldens Nyhet.
Madame Pompadours Lesmerne. Carl von Bergens dito.
Henric den 3; dito. Catos dito. Sammengaddningar,
2da Del. Naturforskaren. Von Böhrens Använd-
nings-Skrift. Samtal imellon en Europäist Wan och
en Åbo af Sn och Konungariket Dumocala. Frögde-
Qwåde öfwer Banauens Jubel: Fäst. Tollstadii Hus-
förhör. Öbbdligt Namn, samt des orsaker och werkan.
Underwisning af en Fader åt sin Son. Fants Postilla.
Handl. om Lurendrägerier. Ann. wid Eneboms Ordens-
Dredifan. Exercitationes Syntactice, m. m.